

Kommuneplan i Etne – Arealdelen

Presentasjon av ulike tema

INNHOLD

BYGGJEOMRÅDE	2
BUSTADER.....	2
INDUSTRI.....	3
FRITIDSBYGG.....	4
FØRESETNADER FOR NYE BYGGEOMRÅDE.....	5
CAMPINGPLASSAR	6
MASSETAK	7
INFRASTRUKTUR	8
VEGAR.....	8
KRAFTUTBYGGING.....	9
VASSVERK.....	11
AREALBRUK I VATN OG VASSDRAG	11
SJØOMRÅDA	12
AKVAKULTUR	12
FISKERI	12
ANNA AREALBRUK I SJØ.....	12
GRØNTSTRUKTUR OG VERNEOMRÅDE	13
LNF (Landbruks- Natur- og friluftsområde).....	13
100-METERSBELTET	13
FRIOMRÅDE	13
NATURVERN	16
KULTURMINNE.....	16

BYGGJEOMRÅDE

I planen har administrasjonen freista registrere mest mogleg av den noverande situasjonen i kommunen. Dette har ført til at alle registrerte tomter og andre byggeområde i kommunen er sett av i planen. Dette gjev ein svært detaljert kommuneplan. Ein kan diskutere om dette er føremålstenleg, men grunnen til at det er gjort er å unngå at mindre byggetiltak på allereie frådelt og avklara tomter vert arbeidskrevjande dispensasjonssaker. Målsetjinga er at dette skal redusere ressursane ein brukar til sakshandsaming i desse sakene. I dei allereie etablerte byggeområda i kommuneplanen vil det i tillegg vere eit visst potensiale for fortetting, og utgangspunktet er at det skal vere mogleg å dele frå enkelttomter på dei byggeområda som er etablert med heimel i denne ”nye” kommuneplanen.

Det aller meste av byggeområda knytt til tettstadene Etne og Skånevik ligg inne i allereie godkjende reguleringsplanar eller er del av pågåande planprosessar. Kommuneplanen vil ikkje ha nokon verknad i desse områda. Unntaket er i to område i allereie regulert område i Skånevik, og eit i Etne, der tilgrensande område til noverande byggeområde i reguleringsplanen, vert sett til framtidig bustadområde. Begge desse områda er i dag regulert til landbruksføremål i reguleringsplan.

Etne kommune har motteke mange framlegg til framtidige byggeområde frå grunneigarar rundt om i kommunen. Administrasjonen har gått gjennom desse og tatt stilling til dei enkeltvis. Generelt har det vore ei problemstilling at dei føreslegne areala til framtidig byggeområde har vore alt for store i høve til den trongen ein vil ha. Generelt har administrasjonen difor freista ta bort ”ueigna” byggeområde, der det er større konkurrerende interesser. Ein har mellom anna freista legge ut så lite dyrka mark til byggeområde som mogleg. Der dette likevel er gjort har det oftast ein direkte samanheng med eksisterande større byggeområde. I andre område er areala redusert for å få eit samla areal som er meir realistisk enn opphavleg, og for å meir harmonere med den trongen som er lokalt rundt det foreslegne området.

BUSTADER

Eit av hovudproblema knytt til område som er foreslått av grunneigarane til arealbruk - bustad, er at det samla arealet av desse langt overstig den trongen ein realistisk har i kommunen sjølv på svært lang sikt.

I samband med framskriving av folketalet i kommunen i samband med fylkesdelplan for areal og transport på Haugalandet er det konkludert med at kommunen ikkje vil trenge fleire bustader i eit 40-års perspektiv. Folketalet om 40 år vil etter desse kalkylane vere likt som i dag eller mindre. Folketalsframskrivinga i Fylkesstatistikken for Hordaland konkluderer med at det vil bu om lag 250 personar mindre i Etne kommune i 2015. I og med at kalkylane bygger på dei siste års utvikling, seier det seg sjølv at små endringar i utviklinga vil gje eit heilt anna resultat over så lang tid.

Om ein ser på byggeaktiviteten av bustader dei siste åra tilseier statistikken 1991-1999, at det vert ført opp 16 nybygg i året. 16 nybygg i året vil ikkje dermed seie 16 nye frådelt tomter, og heller ikkje 16 mål med nytt byggeland. Dei eksisterande byggeområda vil ta unna ein del av denne byggeaktiviteten. På lang sikt må ein likevel kunne rekne med om lag 15 tomter i året. Om me reknar med store tomter, som er vanleg i Etne, kan ein rekne med 1 da per bustadomt. Over ein 20-års periode vil dette bli eit vesentleg areal, så i dei neste 20 åra kan ein ha trong for omlag 300 da til framtidig bustadområde. I planen bør nok dette utvidast fleirdobbelt ut frå at berre delar av areala verkeleg vil bli utbygd.

Summen av alle innkomne ynskje om bustadområde var 1850 da, noko administrasjonen meiner var for stor overkapasitet. Konklusjonen til administrasjonen vart at ein måtte redusere dette ein god del, men ikkje så mykje at ein ikkje framleis hadde god kapasitet og valfridom for dei som ynskjer å etablere seg med bustader i kommunen. Nokre stader vart heile "bustadområde" strokne fordi staden var lite eigna, medan andre område vart redusert.

INDUSTRI

Administrasjonen har også sett på framtidige industriareal i kommunen. I Skånevik har ein utvidingsmoglegheiter i eksisterande område. I tillegg var det i kommuneplanen frå 1987 synt framtidig industriareal her som enno ikkje er regulert. Utvidingsarealet ynskjer administrasjonen framleis skal ligge inne, då kapasiteten i det eksisterande området har relativt liten kapasitet att.

I Etneområdet er det mest ingen kapasitet i dei eksisterande industriområda. I reguleringsplanen for Etne sentrum som inkluderer Tongane industriområde er det no foreslått ei ny utviding av dette. Dette er likevel ikkje meir enn at det aller meste allereie er "oppbrukt" av planlagde etableringar. Tongane industriområde toler ikkje vidare utvidingar utover dette. Nærleiken til sentrum, anna utbygging i området, ynskje om å ha noko landbruksareal igjen rundt sentrum og avstand frå næraste inngrep til Etne-elva, gjer dette vanskeleg. Administrasjonen meiner difor ein i denne planen bør freiste etablere eit nytt industriområde knytt til tettstaden Etne, der det er langsiktig utvidingspotensiale. Administrasjonen meiner samstundes det er viktig å velje berre eit hovudområde, slik at ein kan få dei mest fornuftige samla løysingane knytt til infrastruktur og tekniske anlegg. Området må vere mest mogleg avskjerma for innsyn, det bør ligge nær Ev 134, og i rimeleg nærleik til Etne.

Det er to alternativ som synest aktuelle, også med omsyn til andre interesser. Det eine alternativet er å etablere eit nytt område mellom Ev 134 og skytebanen på Fikse. Det andre alternativet er å etablere det nye industriområdet ovanom Geitaberg aust for Osvåg.

Administrasjonen vurderer området på Fikse å vere godt egna med omsyn til lave etableringskostnader, men at området er noko langt frå Etne sentrum. Området vil også kunne vere konfliktskytt når ein skal etablere ny trase for Ev 134 gjennom området. Den nye traseen kan både gjere dette området heilt isolert og uinteressant, men vegen kan også bli lagt der industriområdet skal ligge. Om området allereie er nedbygd vil dette

kunne vere eit problem, og direkte innsyn frå vegen til industriområdet kan moglegvis vere dårleg reiselivsreklame for Etne (Det første ein kjem til i Etne er eit industriområde). Kommunedelplanen for ny Ev 134: Håland-Ølen grense, bør difor ha konkludert med ein trase før ein eventuelt legg eit industriareal her.

Området ved Geitaberg er nok meir kostbart å etablere. Det er likevel ein del føremøner ved dette som gjer at administrasjonen vil føretrekkje dette framfor Fikse. Avstanden til Etne og hamna der er noko kortare enn frå Fikse. Området er usjenert, og kan skjulast i dei dalane som er der, betre enn eit område på Fikse. Området vil vere meir fleksibelt i høve til ein framtidig Ev 134 – trasè, der det alltid vil vere sentralt plassert sjølv om det er mange moglege vegløyningar som er moglege utan å komme i konflikt med industriområdet. Dette industriområdet kan ved framtidig utviding nordover meir bli ein del av tettstaden Etne enn ei etablering på Fikse, som lett blir ein satellitt.

I tillegg til hovudindustriområdet ved Etne har det blitt arbeidd med å finne eigna lokalisering for eit framtidig avfallsanlegg. I den lokaliseringsdebatten som har vore verkar det som mest fornuftig å plassere dette anlegget uavhengig av andre etableringar, utanom dei større industriområda. Avstand til bustader og hytter bør vere tilstrekkeleg, og anlegget bør ligge godt gøymd for innsyn. Ein har difor velt å sette av eit område i ein dal på Osnes til denne etableringa.

FRITIDSBYGG

I områda for fritidsbygg skal ein både kunne etablere fritidsbustader, og naust ved sjøen. Administrasjonen ser føre seg at fritidsbustadene hovudsakleg skal ligge med god avstand til fjord og strand, slik at sjølve strandsona ikkje vert privatisert. Ein må vidare i desse områda sette av tilstrekkeleg store og samanhengande område til friluftsliv og nytte dei aller finaste strandareala til friområde. Det må likevel tillatast samla naustutbygging i områda med arealbruk: fritidsbygg. Dette bør både dekke trongen for naust til fritidsbustadene og til bustadene i området. I somme høve bør ein også kunne etablere nausthytter til sjø eller fritidsbustader ned til stranda der dette ikkje kjem i interessekonflikt med friluftslivet.

Marknaden for fritidsbustader og naust i Etne kommune vil vere av ein heilt annan karakter enn når det gjeld bustader. Det vil truleg vere eit stort potensiale for hyttebygging, og trongen for naust er ofte nemnt i samband med planar. Det er få naustområde i dag for fastbuande i kommunen.

Dei eksisterande hytteområda vil ha eit fortettingspotensiale som ein vonar kan nyttast, i tillegg til dei framtidige hytteområda. Det er som for bustadbygging også viktig å ha ein overkapasitet på hyttebygging, for å ha valfridom og variasjon i typen hytteområde. Mange prosjekt kan også vere vanskjelege å gjennomføre i praksis.

FØRESETNADER FOR NYE BYGGEOMRÅDE

Det er fleire ytre føresetnader som vil vere bestemmende for om dei framtidige byggeområda kan realiserast. Sjølv om det planmessige og utviklingstilhøva tilseier at det er ei fornuftig etablering vil andre tilhøve kunne setje ein stoppar for prosjektet. Desse tekniske hindringane vil kunne setje stoppar for utbygging i dag, men det synest realistisk å tru at mange av desse hindringane kan finne si løysing i framtida. Prosjekt som i dag er urealistiske vil difor kunne realiserast i framtida når rammebetingelsane i området endrar seg.

STRAUMFORSYNING

Kapasiteten på straumnettet er i utgangspunktet utbyggaren sin kostnad. I mange område i Etne kommune er ikkje nettet større enn at leveringskapasiteten er nådd. Om kapasiteten skal aukast må enten eigaren av linja eller utbyggjar oppgradere nettet fram til det punkt der det er kapasitet i dag. Problemet kan i somme tilfelle løysast i sjølve byggeprosjektet, men i somme tilfelle vil ikkje prosjekta kunne gjennomførast før netteigaren sjølv oppgradere ut frå eigne kalkylar for inntening.

VEGSTANDARD/TRAFIKKTRYGGLEIK

Mange etableringar vil kunne skape endringar i trafikktilhøve med auka transport til dette særskilde området. Dagens vegstandard på tilførsle-/hovudveggar kan då vere eit hinder for at denne transporten er mogleg eller forsvarleg. Også andre tilhøve knytt til trafikktryggleik, som stor trafikk av mjuke trafikantar og manglande gang-/sykkelveg kan vere faktorar som må vurderast i kvart enkelt tilfelle. Sjølv om desse faktorane i dag kan tilseie at enkelte av byggeområda i planen ikkje bør realiserast no, vil ein etter utbetringar på vegane få utløyst også desse.

ANDRE TEKNISKE TILHØVE

Både tilhøve knytt til avløp og vassforsyning kan i nokre tilfelle vere eit hinder for at ein kan etablere framtidige byggeområde. Om grunntilhøva er for dårlege for enkle kloakkanlegg, eller vasskvaliteten på staden er for dårleg vil dette i seg sjølv kunne hindre eit prosjekt i særskilde tilhøve. Ein ser føre seg å føre vidare det arbeidet som er gjort med omsyn til vassforsyning, der den noverande hovudplanen er gjennomført. Dette planarbeidet må først vidare, for å koordinere den vidare utbygginga av anlegga.

UOPPDAGA NATUR- ELLER KULTURVERDIAR

Ein kan sjå føre seg at det framleis kan bli oppdaga nye kulturminne eller verdifulle naturverdiar i kommunen. I dei fleste tilfella vil ein framleis kunne gjennomføre dei påtenkte byggetiltaka, men i ekstreme tilfelle vil ein måtte kutte heile prosjekt ut frå slike spesielle verdiar. Om dette skal vere tilfellet må det vere spesielt høge verdiar av nasjonal eller stor regional verdi.

NATURSKADE-RISIKO

Det har gjennom mange år blitt gjort rasvurderingar i ulike område i Etne kommune. Disse var markert i den forrige kommuneplanen, og er også synt i denne planen som bandlagte områder. Ingen byggeområde skal kunne etablerast i strid med desse. Markeringane på kartet fører likevel ikkje til at ein må avskrive denne probleamtikken ved etablering av byggeområde andre stader. Det er ikkje gjort ei endeleg og detaljert kartlegging i kommunen, og ein må difor gjere denne vurderinga i alle enkeltsaker.

Skredfare har ikkje vore noko stor problemstilling, og med den nye Åkrafjordvegen open er dette problemet no enno mindre. Det kan likevel vere at ein i framtida også må sjå på denne risikoen ved etablering av nye byggeområde og vegar.

NVE held på med eit flaumkartleggingsprosjekt. I dette prosjektet er no kartløgginga av Etnevassdraget under arbeid, og resultatet vil foreligge noko seinare. Det er viktig at dette i neste omgang kan takast omsyn til ved revisjonar av kommuneplanen, men også når ein regulerer i område nær elva.

CAMPINGPLASSAR

Ein vil i planen legge opp til ei stadfesting av dei eksisterande campingplassane i kommunen. Det er ikkje alle som er registrerte i den ”gamle” kommuneplanen. Det er også teke inn nokre ynskje om ”nye” campingplassar. Regulert campingplass på Kyrping vil ikkje vise i planen som byggeområde, men som regulert område.

ETNE CAMPING

Det er i planen lagt til rette for ei utviding av campingplassen. Campingplassen er i dag fullt utnytta og vil truleg også ha eit utviklingspotensiale. Utvidinga vil skje inn på dyrka mark.

SKÅNEVIK CAMPING

Vest for Skånevik var den eksisterande campingplassen sett av til ”friluftsområde”. Skal ein tolke dette etter dagens lovverk kan ein forstå føremålet som LNF-område med retningsliner om at friluftssinteressene skal vere dominerande for bruken av området. I planen no er området sett av til byggeområde for camping.

CAMPING PÅ SVINDAL

Det er sett av eit område på Svindal til framtidig camping. Det er også ynskje om å etablere ei småbåthamn i samanheng med denne.

CAMPING PÅ EBNE

I dag er det eit mindre område på Ebne som vert nytta til camping. Dette er sett av i planen. I tillegg er ein nabo interessert i å lage til eit større turistområde, der hytter, hamn og område for camping er med i konseptet.

KYRPING CAMPING

Heile campingplassen er regulert, eller vil bli regulert i nær framtid (Mogelegvis før endeleg godkjenning av denne planen). Arealet er difor sett av som restriksjonsområde, der denne planen ikkje skal gjelde.

CAMPING PÅ HALVFJORDINGEN, RULLESTAD

På Rullestad er det sett av eit område til byggeområde for industri/lager/kontor/forretning. Delar av dette området kan vere aktuelt å nytte som camping. Området skal regulerast for å fastsetje bruken, difor kan dette klargjerast i reguleringsprosessen.

MASSETAK

Det er laga ein eigen kommunedelplan for sand og grus. Denne omtalar problematikken knytt til uttak av lausmassar, og konkluderer med nokre moglege framtidige uttaksområde. Dei områda i kommunedelplanen som ikkje allereie er regulerte er synt som framtidige område for massetak i denne planen.

I tillegg til uttak av lausmassar er det også ei aukande interesse i å ta ut steinmassar ulike stader i kommunen. Desse er merkt av som framtidige område for massetak, og må i utgangspunktet regulerast.

INFRASTRUKTUR

I sjøen er farledene symbolisert med stripa linjer. Riksvegen og fylkesvegen mellom Etne og Skånevik samt europavegen er avmerkt i planen. Planlagde vegprosjekt er synt i planen med raud strek.

66 kV-kraftliner i kommunen syner på plankartet som bandlagde område (bandlagt etter anna lovverk). Det er planlagd ein del endringar på hovudkraftlinene, og dei nye traseane syner som framtidig bandlagde område. Dei framtidige linene kan avvike nok frå den nøyaktige traseen etter konsesjonsvedtaket. Det er traseen i konsesjonen/ den relle lina i terrenget som skal gjelde, framføre traseen i planen. Legg merke til at nokre av dei eksisterande linene skal leggest ned, og planen er ikkje meint å gjelde for desse områda etter at dei er fysisk lagt ned.

VEGAR

SAUDAVEGEN

Det er laga konsekvensutgreiing for tunnel og veg mellom Lauvareid og Sauda. Konsekvensutgreiinga er no til godkjenning hjå vegdirektoratet. Det er den traseen, tilrådd i konsekvensutgreiinga som er teikna inn på planen, sjølv om dette kan endre seg fram til endeleg plan. Det må lagast reguleringsplan før ein slik veg kan realiserast. Tunneldelen av vegen og vegen på Saudasida er med i fylkesdelplan for areal og transport i Ryfylke (Rogaland Fylkeskommune) 2001 – 2011, og kjem heilt sist i plandelen. Finansiering av vegen har også vore tema i samband med konsesjonshandsaming av kraftutbygging i Saudafjella.

Prosjektet vil vere ein del av ein framtidig ”indre stamveg” mellom Stavanger og Bergen, og vil i tillegg skaffe Sauda betre kvalitet på vegen, og kortare reisetid både mot aust og vest.

TUNNEL ETNE – SKÅNEVIK

I den eksisterande kommuneplanen er denne tunnelen med, og signala er at ein ynskjer denne med også i dag. Tunnelen har ikkje fått gjennomslag i regionale planar så langt. Det pågår ein prosess med fylkesdelplan for samordning av areal og transport på Haugalandet. I denne prosessen vil det kunne vere eit viktig signar om ein får dette prosjektet med eller ikkje.

Prosjektet vil ha ein viktig effekt med å knytte Etne og Skånevik saman. Reisetida ville bli redusert frå om lag 30 min. i dag til 5 – 10 minuttar. Det ein bør vurdere i samband med denne planen er om det er andre løysingar som kunne gi like god effekt som tunnelen. Eksempelvis ville ei opprusting av fylkesvegen mellom Etne og Skånevik løyse

eit stort problem knytt til vegen i Etne i dag. Kombinert med ein mindre tunnel ville ein i tillegg til å kutte reisetida auke tryggleiken både for mjuke trafikantar og biltrafikken.

Vegen om Nordstranda og Skånevikstranda er i dag eit trafikktryggleiksproblem med svært låg standard. Likevel bur det mange innbyggjarar her, og det er flotte område for framtidig utbygging både til bustadar og hytter. Tryggleiken på denne vegen er det store hinderet for at større utbygging av bustadar ikkje er teneleg i dette området.

RULLESTADJUVET

Av dei planlagde vegprosjekta i kommunen er dette prosjektet det som er nærast realisering. Reguleringsplanen for prosjektet er vedteken, og arbeidet med byggeplanen (detaljplan) er starta opp. Byggestart er pårekna til våren 2003.

FRAMTIDIG TRASE E134 HÅLAND-ØLEN GRENSE

E134 er no ferdig oppgradert mellom Fjæra og Håland. Veggen mellom Fjæra og Odda grense er ferdig planlagt, og arbeidet vil starte opp i løpet av 2003. Traseen til den resterande delen av E134 i Etne kommune vil bli fastsett i ein kommunedelplan som etter stamvegutredinga må komme før 2009. Det er difor ikkje føremålstenleg å syne nokon trase i denne omgang, diskusjonen vil bli teken opp i kommunedelplanprosessen når den kjem.

HAUKELIBANEN (HAUGESUND – OSLO)

Det er arbeidd med eit prosjekt for å få jernbane til Haugesund lenge. Etne kommune har bidratt med midlar til planarbeidet, og sjølv om realisering av prosjektet kan ligge langt fram i tid, bør det gjerne vere med for å syne at ein ynskjer eit slikt prosjekt i kommunen.

KRAFTUTBYGGING

Sjølv om det kan skje utbetringar og utvidingar av eksisterande større kraftutbyggingar er det ikkje truleg at det vert mange større utbyggingar i framtida. Små kraftverk derimot, er ei stor ressurs med relativt små inngrep. Lokal ressurs som bør kunne nyttast i aukande grad i framtida, og det er mange planar om slike kraftutbyggingar i Etne for tida.

BJØRGJO

Ein mindre dam på Bjørgjo. To byggeområde for ”industri” der kraftverka skal ligge. Det er to alternativ, der enten det vert laga to kraftstasjonar som planen opnar for, eller ein større kraftstasjon på det nederste ”industriområdet”.

HØYLAND

Det er arbeidd med eit kraftverk på Høyland. I planane er det ikkje noko dam, men eit inntak i elva. Kraftstasjonen skal ligge på Høyland, og er sett av til byggeområde ”industri”.

OSVÅG

Eit mindre kraftverk er planlagd ved Osvåg. Kraftstasjonen er lagt inn i planen som industri, og eit oppdemd område er lagt ut til dette føremålet.

KAMBE

Nytt, men eksisterande mikrokraftverk. Kraftstasjon. Er sett av til byggeområde industri.

KALDHEIMSJUVET

Eksisterande kraftverk som har verka nokre år. Kraftstasjonen er lagt inn i planen som industriområde.

EBNE

Det er planar om å bygge eit mindre kraftverk i Ebnaelva. Det er ikkje sett av noko område til oppdemming, men det vil ein måtte ta stilling til i ei eventuell framtidig konsesjons-/byggesak. Areal til kraftstasjonen er sett av ved elva. Denne lokaliseringa må ein kunne revurdere når planane vert meir konkrete.

VISKJER

Det er søkt om ei kraftutbygging i Viskjerelva. Det kan vere aktuelt med ein liten mur i samband med elva, men så liten dam at denne ikkje er innteikna på planen. Mest nede ved fjorden, men på oppsida av vegen er det sett av areal til kraftstasjonen.

EIKEMO

Det er planar om å hente nokre av elvane ned mot Eikemo over til kraftanlegga på Kvinnheradsida. Uavhengig av dette vil det kunne vere interessant å bygge ut Eikemoelva ned mot sjøen. Det er høvande med ein dam ca. 140 – 150 m.o.h., og her er det i planen opna for eit damanlegg. Nede ved elveosen er det sett av byggeområde til kraftstasjon.

ELJARVIK

I Saltåna er det søkt om kraftutbygging. Inntaket er tenkt rett i elva, utan noko dam. Det er sett av eit byggeområde nede ved fjorden til kraftstasjonen.

RAFDAL

Det er planar om eit kraftverk på Rafdal, men kraftnettet i området har i dag ikkje kapasitet til å levere krafta. Dette må løysast /finansierast av utbyggar før planane vert realisert. Det er ikkje planlagt damanlegg i samband med utbygginga. Nede ved sjøen er det sett av eit område til kraftstasjonen som område "industri".

STØRRE KRAFTUTBYGGINGAR

For kraftanlegga i Litledalen er bygga regulert som industriområde. Ingen andre damanlegg i fjellet er lagt inn med særskild føremål i planen. Både nord for Åkrafjorden og i Etnefjella er det slike anlegg.

Det vert arbeidd med utviding av noverande større kraftanlegg, både nord for Åkrafjorden (Blåfalli) og i Etnefjella (mot Sauda).

VASSVERK

Nedslagsfelta til kjende større vassverk er sett av i planen. I tillegg er nedslagsfeltet for Høylandsvassdraget sett av som framtidig restriksjonsområde. Dette er gjort for å sikre området som framtidig vasskjelde for heile Etneområdet. Planar om eit slikt stort vassverk for å sikre kvalitet og forsyning har blitt fremja.

AREALBRUK I VATN OG VASSDRAG

Alle vatn og vassdrag er ikkje sett av med eigen arealbruk. Etnevassdraget opp til Øyna og Hårland er sett av til friluftsområde. Det same gjeld Sandvik/Mosdalsvassdraget, og Vaulavassdraget (^m/Langfoss) som også er verna vassdrag. I tillegg er Fjæravassdraget sett av som LNF-område.

Dei nye damanlegga ein kjenner til i samband med søknadar på mindre kraftanlegg er også teikna inn på planen.

Dei andre vatna og vassdraga er ikkje skild ut frå LNF-områda.

SJØOMRÅDA

AKVAKULTUR

I den siste tida er det søkt om konsesjon på mange akvakulturanlegg i Etne. Det er hovudsakleg skjelanlegg det er søkt om, men også oppdrett av torsk. Etter ei nærare vurdering av konfliktpotensialet og verdiar knytt til natur og landskap, har ein vald å setje forbod mot akvakulturanlegg i ein del område i kommunen. Dette gjeld:

1. Heile Etnefjorden.
2. Kystsona frå Børkjenes til Sandvik.
3. Området rundt Taraldsøy.
4. Skånevik. Mellom Skålnes og Breivik.
5. Området utanføre Kyrping og landskapsvernområdet ved Skrekollen.
6. Området ved Teigland.
7. Utanføre Tysse (hamna på Eikemo).
8. Ved Langfoss.

Desse ”nei-områda” vil til ei viss grad vere i konflikt med innkomne konsesjonssøknadar, men eksisterande anlegg vert ikkje berørt av desse sonane. Utover dei nemnde områda er det opning for å etablere akvakultur. Dei eksisterande konsesjonane er registrert med korrekt arealbruk på kartet, og søknadar som no er til handsaming er også vist.

FISKERI

Når det gjeld fiskeri er det to område som er avsett inst i Åkrafjorden. Dette er viktige gyteområde. Elles er dei fleste registrerte låssettingsplassar sett av til arealbruk ”fiske”. Dei låssettingsplassane som ikkje er tekne med, skuldast at dei ligg i område som er for mykje trafikkert eller av andre grunnar er vurdert å vere ueigna til slik bruk. Eit alternativ kan vere å setje av eit alternativt område i planen, men dette er førebels ikkje gjort. Kapasiteten i planen synest vere tilfredsstillande i høve til trongen fiskarane har for slikt i dei ulike delane av kommunen.

ANNA AREALBRUK I SJØ

I tillegg til område for akvakultur og fiskeri har sjøområda i planen arealbruk:

- Vatnareal for ålment friluftsliv og
- Vatnareal for ålmenn fleirbruk.

I dei områda som er sett av til friluftsliv vil det vere eit generelt forbod mot akvakulturanlegg. I somme høve vil planen spesifisere friluftslivsområde til småbåthamn.

Ved Sæbøvika er arealbruken sett til naturområde. Dette er eit grunt tidevannsområde som har stor biologisk produksjon og høg verdi som følge-biotop.

I områda for allmenn fleirbruk vil det vere opning for ulike typar bruk, der konsesjonslovgjevinga vil styre mange av dei aktuelle tiltaka.

GRØNTSTRUKTUR OG VERNEOMRÅDE

LNF (Landbruks- Natur- og friluftsområde)

Det er ikkje høve til å gje juridisk bindande føresegner for friluftsområde eller naturområde i landområda i kommunen. Desse må kombinerast i landbruks-, natur- og friluftsområde. Det er likevel vanleg å signalisere gjennom retningslinjer om ein har bestemte område der ein ser at ein av desse typane arealbruk som det bør takast særskild omsyn til ved forvaltningen av dette arealet. Ein burde vurdere om det er område i fellesområda i Etne om har så stor regional og lokal verdi for friluftslivet at det kunne vore aktuelt å setje dette av til friluftsområde.

I tillegg til dei områda som er verna etter naturvernlova, kunne det også vere aktuelt å signalisere kva andre viktige naturområde som finns i kommunen. Mange verdifulle naturmiljø kunne vore markert med retningslinjer, utan at dette medfører vern av området.

100-METERSBELTET

Etter § 17-2 i PBL skal områda i ein kommune som ligg inntil 100 meter frå sjøen takast særskild omsyn til. Det er i utgangspunktet ikkje lov å dele i frå, eller å gjennomføre byggetiltak i dette området med mindre det er sagt noko anna i ein reguleringsplan, eller eventuelt som eksisterande byggeområde i k-plan.

FRIOMRÅDE

Det er berre høve til å setje av reine friområde i kommuneplanen der desse er i direkte samanheng med senterområde eller større byggeområde. For friområde som ligg for seg sjølve må ein bestemme seg for å eventuelt sette området som LNF med retningsline med at friluftinteressene skal prioriterast i området. Alternativt kan områda setjast av som bandlagt område. Konsekvensen med å nytte bandlegging i dette høvet er at bandlegginga gjeld i 4 år. Innan 4 år må ein difor regulere området til friområde for at føremålet framleis skal gjelde.

Friområda nær byggeområde i kommunen vil oftast ligge i regulerte område. Valet om ein skal nytte bandlegging eller retningsline for friområda kan variere frå område til område. Når ein ser kva område som er med i planen kan det verke som om det er tilstrekkeleg med LNF-område og ei retningsline. Om kommunen skulle finne det naudsynt å regulere områda kan vurderast etter kvart som eventuelle truslar mot friområda skulle bli større.

HONSVIK

Her eig Olav Vik stiftelsen eit område som er nytta til friluftsbuk i dag, og området kan nyttast som tilkomst til bygdeborga på Matskår. Vil kunne utviklast vidare som eit område for heile Etnebygda.

PLANTESKULESKOGEN, ETNE

Planteskulen er no seld frå staten til gardane rundt. Det er avtale med den nye grunneigaren at planteskuleskogen, som tidlegare var opparbeidde til park, skal vere tilgjengeleg for ålmenta også i framtida. Planen syner difor området som LNF, med retningsliner om at friluftsliv er dominerande i bruken av området.

SANDVIK

På Sandvik har kommunen i dag ein eigedom, som no vert vurdert seld. Ned mot sjøen vert eigedomen i dag nytta som friområde til ulike friluftaktivitetar. Ein bør syne dette området i planane på eit vis for å sikre dette friområdet i framtida. Kommuneplanen set no av området til LNF, men med retningsliner på at friluftsbuk er dominerande i bruken av området.

TEIGLAND

I Åkrafjorden er terrenget slik, at det er få gode badestrender som er lett tilgjengelege frå vegen. På Teigland er ei strand, som er lett tilgjengeleg og vert nytta til bading i dag. Denne bør i planen kunne sikrast for å gje ålmenta rett til ei god strand i området. Grunnen er i privat eige, så for å sikre arealet bør ein regulere området. Der er planar om å gjere dette. I denne planen er det truleg nok med å bruke LNF og retningsliner, men det kunne også vere aktuelt å bandlegge arealet eller gje det føremål "friområde".

SKJERSVIK

På Skjersvik er det ei flott strand nedom vegen, som er godt eigna som friområde. Det er aktuelt å byggje ut noko av området rundt, og det er difor viktig å sikre sjølve stranda. I planen er området sett av som friområde. Arealet er klart avgrensa av eksisterande veg, og det er difor ingen interessekonflik med landbruksinteresser og dyrka mark.

TARALDSØY

Taraldsøy er i dag definert som friområde i kommuneplanen. Dette kan etter lovverket i dag tolkast som LNF-område, med retningsliner om at friluftslivet skal prioriterast ved bruken av området. Øya har nokre få tomter for eksisterande fritidsbustadar, men er elles open for ålmenta. Det er laga til kaianlegg for båtfolket, og i nord er det eit fuglefredningsområde. Området er godt sikra gjennom eigartilhøve, og difor foreslått markert i planen som LNF med retningsliner.

HAMNAKLUBBEN

Området er i dag regulert til industriområde. Det er eit egna område for eit mindre dokk-anlegg, men trongen for dette er noko usikker i dag. Det er ei etablert småbåthamn her i dag, og mange brukarar. For å sikre framtidige industriareal ved Skånevik vurderer administrasjonen det slik at området framleis bør vere sett av til industri. Området kan nyttast til småbåthamn så lenge det ikkje kjem inn noko aktuelt industriprosjekt her.

I og med at kommunen er eigar er området tilstrekkeleg sikra så lenge staden skal nyttast til småbåthamn. Det har vore ytra ynskje om at området i denne planen vert omdefinert til ein type friområde på land. På sjølve Hamnaklubben er det tilrettelagt med bord og anna, slik at området fungerer som eit friområde i dag.

Det har vore usikkerheit i om kommunen kan omdefinere dette området frå industri utan å bli erstatningspliktig. Dette skuldast at området i si tid vart ekspropiert, og at ein i samband med dette fekk stønad frå staten. Det er usikkert om staten då skal ha delar av stønaden tilbake, sjølv om dette truleg ikkje blir noko problem.

BØKESKOG PÅ MILJA

Det er planta ein bøkeskog på Milja gård i Skånevik, oppå ein morenerygg. Denne moreneryggen er interessant i samband med den geologiske historia i området, men bøkeskogen er også i seg sjølv eit sjeldant element for vestlandet, både botanisk og som naturtype. Området er nytta til friluftaktivitetar i dag.

Området er i dag i privat eige. Det er ikkje konkrete planar for regulering av området, men dette vil vere ein konsekvens av å eventuelt bandlegge. Det går an å stole på at arealbruken LNF med retningsliner vil sikre området tilfredsstillande, kombinert med eit samarbeid med grunneigaren. Om slikt samarbeid skulle vere vanskeleg, kan LNF vere ei dårleg sikring av friluftinteressene i området. Ein bør difor sterkt vurdere om ein bør nytte bandlegging denne staden.

POSTVEGEN

Både mellom Etne og Skånevik og i Rullestadjuvet er postvegen i bruk til friluftsføremål. Friluftsløva vil gje ålmenta heimel til bruk, og kommuneplanen har difor ikkje gjeve noko særskild føremål for desse utover LNF. Om det skulle bli problem knytt til desse i framtida kan dei sikrast gjennom reguleringsplan.

NATURVERN

Det er to holmar i kommunen (Skåno og Brattholmen nord for Taraldsøy) som er verna som fuglefredningsområde. Desse er naturreservat. Det er i tillegg eit naturresservat for barlind i Langebudalen mellom Bergstø og Skromme. Ved Skrekollen på Kyrping er det eit landskapsverneområde for edellauvskog (styvingstre), noko som er eit mindre strengt vern. Det er under utarbeiding ei utgreiing for å etablere ein nasjonalpark rundt Folgefonna omkransa av evt. landskapsverneområde. Kor langt denne vil strekkje seg inn i Etne kommune er noko usikkert, men arbeidsgrensa er vist på kartvedlegg til kommuneplanen.

Dei mest omfattande verneområda er gjort gjennom vedtak i Stortinget med verneplan for vassdrag. I denne er Sandvik/Mosdalsvassdraget verna. Vassdraget ligg i eit område med lite inngrep og lite trafikk. Det er marginalt utbygd i Tverrelva, der vatn er overført til Kvinnheradsida og kraftanlegga i Blådalen. Det største verneområdet i kommunen er Etnevassdraget. Med nedslagsfeltet dekker vernet ein stor andel av kommunen, der forvaltninga skal ta omsyn til friluftsinnteresser og naturverdiane i området. Vaulavassdraget ^m/Langfoss er verna delar av året, og delar av Vikedalsvassdraget kjem inn i Etne kommune og er verna i verneplanen.

Verneområda etter Naturvernlova er sett av som restriksjonsområde i planen, medan nedslagsfeltet til verna vassdrag og den særskilde 100-meterssona nær desse er synt på vedlegg til plankartet

KULTURMINNE

I planen er alle kartlagde kulturminne som er automatisk freda sett av som bandlagt område. Det er sett igong ei fredningssak for Stødleområdet, men det er ikkje teke stilling til dette av kommune i planen. Området er likevel synt som framtidig bandlagt område for å syne kva verbnestyresmaktene har lagt fram til no.

Det er viktig å understreke at kommuneplanen ikkje syner ukjende kulturminne, eller kulturminne i område som ikkje er kartlagde. Kulturminnelova sine bestemmelsar vil difor gjelde for heile planområdet uansett desse markeringane.